

Зубко Є.М.

*студентка економічного факультету,
Запорізький національний університет*

МЕТОДИ ЗНИЖЕННЯ ЛІЗИНГОВИХ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВ

Найбільш значущими ризиками у пріоритетних видах зовнішньоекономічної діяльності підприємств є законодавчі ризики, особливо податкові, викликані недосконалістю податкової законодавчої бази, складною системою оподаткування, частими змінами податкового законодавства.

Так наприклад, надання пільг іноземним інвесторам є характерною ознакою країн, які розвиваються, чи країн з перехідною економікою. Існування пільг є компенсатором високого ступеня ризиків таких країн. Однак в Україні механізм компенсації збитків, викликаних скасуванням пільг, відсутній, що призводить до підвищення ступеня інвестиційного ризику підприємств.

В законодавстві, що регулює здійснення підприємствами лізингових операцій і їх оподаткування, існує невідповідність визначення окремих норм Законами України «Про лізинг» і «Про оподаткування прибутку підприємств». Це може привести до виникнення ризикових ситуацій як поміж учасниками лізингових угод, так і між ними та державними органами (податковими, митними тощо) [1].

До методів оптимізації (зниження) інвестиційних ризиків підприємств відносять: уникнення ризику, зниження його ступеня, збереження ризику за інвестором або передавання третім особам.

Уникнення ризику – ухилення від заходу (проекту), пов'язаного з ризиком. Однак бажання повного уникнення ризиків у процесі інвестування може призвести до стагнації виробництва, згортання діяльності, відмови від сфери бізнесу, у якій є такі ризики, тобто підприємство повинно повністю відмовитися від інвестиційного проекту. Цей метод управління ризиками ефективний, коли є велика ймовірність виникнення збитків.

Зниження ступеня ризику передбачає заходи, які зменшують розміри втрат або ймовірність настання несприятливих подій. Використання цього методу ефективне в ситуації, коли очікується великий розмір можливого збитку. Найбільш уживаними прийомами зниження ризику є: підготовка інвестиційних проектів високої якості з певною гарантією одержання прибутку; диверсифікація ризику; проведення різних запобіжних заходів тощо.

Збереження ризику за інвестором відбувається у випадках, коли він упевнений, що може за рахунок власних коштів відшкодувати можливу втрату капіталу. Використання методу виправдане у випадках, коли частота збитків невисока, величина потенційних збитків невелика. Методами реалізації такої стратегії може бути самострахування, створення венчурних компаній або використання економічного прогнозування і моніторингу. До превентивних методів запобігання ризикового випадку можна віднести навчання персоналу, підвищення безпеки функціонування підприємства, придбання додаткової інформації про об'єкт інвестування.

Передавання (трансфер) ризику третім особам передбачає передавання відповідальності за ризик від трансферера (сторони, що передає ризик) до трансфери (сторони, що приймає ризик).

Найбільш поширеними у використанні є такі методи зменшення ризику машинобудівних підприємств: диверсифікація, страхування, лімітація, хеджування, а також придбання додаткової інформації. Використання кожного з методів потребує виконання певних умов (наприклад, додаткові витрати часу), які інвестор може не прийняти [2].

Ефективність діяльності лізингової компанії значною мірою залежить від її конкурентних переваг. На українському ринку лізингових послуг виграють компанії, які пропонують своїм клієнтам вигідніші умови договору. Зокрема, це стосується вартості наданих послуг, що визначається вартістю залучених фінансових ресурсів для фінансування конкретного лізингового проекту.

При здійсненні лізингових операцій особливого розгляду заслуговує ризик ненадходження лізингових платежів, які є основним джерелом доходів лізингодавця, а також можливі ризики, обумовлені вкладенням лізингових інвестицій на невизначений чи тривалий строк. Необхідно втілювати метод зниження лізингових ризиків, заснований на виборі оптимального методу нарахування амортизації об'єкта лізингу, що дозволяє достатньо точно встановлювати мінімальний термін лізингової угоди.

Для обмеження й зниження можливих лізингових ризиків, обумовлених вкладенням лізингових інвестицій на невизначений чи тривалий строк, слід використовувати методи нарахування амортизації об'єкта лізингу, передбачені Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби». Ці методи дозволяють більш точно встановлювати період (термін) амортизації об'єкта лізингу і, відповідно, мінімальний термін фінансового лізингу у порівнянні з методами амортизації, встановленими Законом України «Про оподаткування прибутку підприємств» [3].

Переваги даних методів для нарахування амортизації об'єктів лізингу відповідають міжнародній практиці: норми амортизації залежать від терміну служби амортизованого об'єкта; для розрахунку норм амортизації не застосовується знижуючий коефіцієнт; методи дозволяють встановити достатньо точний мінімальний термін лізингового контракту, не продовжений на тривалий період часу.

Отже, використання різних методів для нарахування амортизації об'єкта лізингу має велике практичне значення, тому що дозволяє лізингодавцю та лізингоодержувачу встановити за узгодженням сторін оптимальний термін лізингового контракту. Встановлення достатньо точного терміну лізингового контракту дозволяє знизити ризик можливих втрат у зв'язку з вкладенням інвестицій на невизначений чи тривалий період часу.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про фінансовий лізинг». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/pro_finansovij_lizing.htm
2. Юридичний вісник України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://yurincom.com/ua/yuridichniy_visnyk_ukrainy/overview/?id=72
3. Наказ Мінфін України «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 7 «основні засоби»». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00>